

get over ved Hartkornsskatterne, var Grundlaget, Hartkornsmatriklen: at den ikke var saa heldig som muligt, den passede ikke ret længere til Tiden. Ja, det er naturligvis ogsaa en Klage, man kan have over Hartkornsskatterne, men det er ikke den væsentligste. Den væsentligste Klage over Hartkornsskatterne er den, at Hartkornsskatterne, som alle andre faste Ejendomsskatter, kun hvile paa vedkommende Ejer og ikke paa andre, der nyde Indtægt af Ejendommen, hverken Tiendejeren eller Arvefæsteejeren eller Prioritetshaveren. Det er den væsentligste og den mest begrundede Klage, som man kan stille op lige over for en Skat paa Hartkornet som for Skat paa al anden fast Ejendom. Nu maa man se alle disse Love under et og saa spørge, om man dog ikke er kommen et Skridt henimod en Afhjælpning af dette Forhold. Man vil ikke kunne nægte, at et Skridt, omend kun et ringe, er man kommen hen derimod, og det just gennem den Formuebeskatningsordning, som Skattekommissionen har foreslaaet. Endvidere en anden Ulempe ved den nuværende Ordning af faste Ejendommers Skatter er jo den, at man i Kommunerne enten slet ikke havde nogen anden Skattebasis saaledes som i Amtskommunerne, eller i alt Fald ikke havde nogen anden Basis for faste Ejendommers Beskatning som i Sognekommunerne. Ogsaa her er man kommen et Skridt hen mod Maalet, nemlig derigennem at ogsaa i Landkommunerne er en ikke saa ganske ringe Del, nemlig $\frac{7}{8}$ af Bygningsafgiften bestemt til at skulde vende tilbage til den Kommune, hvori den er opkrævet. Herigennem faar Kommunen, om man vil indirekte, i Virkeligheden en Afgift af Bygninger, den bliver i Virkeligheden herigennem saaledes stillet, at alle faste Ejendomme i Kommunen betale deres Del til Kommunens Udgifter. Naar den højtærede Minister siger: Dette er ikke nok, de Ejendomme, som maaske have stor Værdi, men paa hvilke der kun hvile et Par Øres Hartkorn, skulde tages ganske anderledes med, saa kan man maaske forsvare det; men jeg vil dog alligevel tillade mig at advare det høje Ting imod at komme ind paa den Vej. Jeg ser ikke rettere, end ad den

Vej kommer man til det Forslag, som en tidligere højtæret Minister, nemlig Hørring — den Gang var han Indenrigsminister — har forelagt, det nemlig, at gaa over til en saakaldt Bygningsskyld. Jeg har altid været en Modstander af denne Bygnings-skyld og vil ogsaa fremtidig være det. Lige over for de faste Ejendomme bør man dog ikke efter min Formening gaa ud over, hvad der er bestemt i Forordningen af 1802, nemlig, at Landbruget beskattes gennem en Hartkornsskat — eller maaske gennem en anden Formueskat, hvis man vil afløse Hartkornsskatten med en saadan — og alle andre Næringsbrug beskattes gennem Bygningsafgiften. Men at indføre en særlig kommunal Bygnings-skyld, tror jeg, man gør klogest og fornuftigst i at modsætte sig. Det ser ud, som om det skulde være til nogen Fordel for Hartkornet, men det turde være en Illusion, og jeg tror ikke heller, det er retfærdigt af mange Grunde, som jeg naturligvis ikke i Dag skal komme ind paa. Hvis vi skulde have en saadan Lov til Forhandling igen, som vi havde for nogle Aar siden, saa skal jeg gentage, hvad jeg den Gang tillod mig at udtale imod det. Men naar saa der spørges: Men hvorfor er der ikke gjort noget yderligere Forsøg ad anden Vej for at komme til en Fiksering af Hartkornsskatten, saa ligger det tydeligt for, det have vi ikke kunnet gøre, fordi det efter vor Overbevisning ikke er muligt at komme til en direkte Beskatning af Prioritetsrenten, og kunne vi ikke det, saa er det for Kommunernes Skyld absolut umuligt fuldstændig at fiksere Hartkornsskatten. Kunde man komme til en Beskatning af Prioritetsrenten samtidig med, at man med Lethed kan komme til at beskatte Tiender, Arvefæsteafgifter etc., ja, saa var der ikke det allermindste i Vejen for, at man sagde: Hartkornsskatten maa ikke stige over det og det Beløb, men naar man ikke kan det, er det for stor en Risiko, Kommunen løber ved, altsaa under denne givne Forudsætning, at man ikke kan beskatte Prioritetsrenten, saa alligevel at fiksere Hartkornsskatterne og absolut ikke tillade nogen Ventil, hvorved man kan komme ud over det nærværende. Jeg har ikke kunnet udfinde nogen Vej, ad hvilken det var muligt at